

«شهروند» بررسی می‌کند: کم‌کاری عجیب صداوسیما در ساخت سریال‌های ویژه تاریخی- مذهبی بین‌المللی و حتی حوزه دفاع مقدس

خواب طولانی تلویزیون در میدان تاریخ!

«شهروند» سال‌هاست که در رسانه‌ها ادعا می‌شود ساخت سریال‌های جدید «الف ویژه» در دستور کار تلویزیون قرار گرفته است که البته ترجمه‌اش در این سال‌ها تنها و تنها این بوده که تلویزیون می‌خواهد سریال‌های «سلمان» و «موسی(ع)» را بسازد و فهرست سریال‌های ویژه‌اش را که در چند دهه اخیر شامل سریال‌هایی چون «امام علی(ع)»، «مختارنامه»، «یوسف پیامبر»، «اصحاب کهف»، «امام رضا»، «تنهاترین سردار»، «مریم مقدس» و تا حدی هم «سربداران» و «میرزا کوچک‌خان» بوده است، کمی توسعه دهد. در حقیقت، تلویزیون که الان چند وقتی می‌شود مشغول تولید «سلمان فارسی» و پیش‌تولید «موسی(ع)» بوده، در تمام سال‌های بعد از نمایش «مختارنامه» نه تنها پروژه‌های جاه‌طلبانه‌ای چون ساخت نسخه سریالی «ملک سلیمان» یا تولید آثاری درباره شهیدان سید شیرازی و حسن باقری و دیگر مجموعه‌های ادعایی «الف ویژه»‌اش را گامی از مرحله گفتاردرمانی همیش‌هاش جلوتر نبرده، بلکه حتی همین دو سریال جدی‌ترش را هم -منظور «سلمان» و «موسی(ع)» است- با جدیت بیشتری دنبال نکرده است. برای همین هم هست که سال‌ها می‌گذرند و در سریال‌های «سلمان» و «موسی» آب از آب تکان نمی‌خورد و در این میان مخاطبان، کارشناسان و البته خود صداوسیما نیز هر از چندی شاهد سریال‌هایی مانند «حشاشین» می‌شوند و به ناچار واکنشی به این سریال‌ها نشان می‌دهند و دوباره روز از نو و روزی از نو، بدون اینکه کاری و کارستانی شود و خلاً تقریباً همیشگی سریال‌های تاریخی و مذهبی و به بیانی بهتر: ویژه در حد سرسوزنی پر شود.

حالا در چنین شرایطی رسانه‌ها نوشته‌اند که پیمان جلیلی از بررسی چند عنوان تاریخی و دینی جدید برای شروع تولید آثاری «الف ویژه» خبر داده است. اما آیا این آثاری جدید به فرجام خواهند رسید؟

صادق(ع) و ابعاد علمی و فقهی زندگی ایشان می‌گویند. خیرگزاری تسنیم در این زمینه مروری گذرا بر تاریخچه ساخت این سریال داشته و مبدا تاریخ ساخت این سریال را تا حوالی سال ۱۳۸۰ ردگیری کرده که قرار بوده مهدی سجاده‌چی نویسنده این سریال تلویزیونی باشد. اما این کار چه در آن زمان و چه حالا که بیست و اندی سال از آن روزها می‌گذرد، پیش‌ترفت- و درنهایت شاهد بودیم که یک گروه سوری و کویتی کار را به دست گرفته و سریالی به نام «امام الفقه‌الصادق(ع)» را جلوی دوربین بردند که امام صادق(ع) را به عنوان نخستین مدرس علم کیمیا و تربیت‌کننده جابرین حیان نمایش داده- و البته در ادامه نگاهی نیز به تربیت‌شدن ائمه اربعه اهل تسنن به‌دست مبارک امام صادق(ع) داشته است. سریالی که ندیده و نشنیده می‌توان گفت که کاری با باورداشت‌ها و معتقدات ما ندارد و سنگ فرهنگ و اندیشه‌های نهاد تولیدکننده خودش را به سینه می‌زند و این در حالی است که در حال حاضر بیست‌وچند سال است تلویزیون ما قصد ساخت سریالی درباره امام صادق(ع)- به عنوان رئیس مذهب شیعه- را دارد و هنوز و همچنان مخاطبان بالقوه چنین سریالی امیدوارند آن را از صداوسیما خودمان ببینند! نکته جالب این است که مهدی سجاده‌چی، نویسنده سریال، هم حتی بعد از این همه سال هنوز پای کار ایستاده و دغدغه نوشتن سریال امام صادق(ع) را دارد و می‌گوید که «یک زمانی روال بود که زندگی ائمه اطهار در تلویزیون به‌تصویر کشیده شود، اما بعد از مدتی اشتیاق و انگیزه دوستان برای انجام چنین کار مهم و موثری به پایان رسید و به دنبال آن کار ما هم در میانه‌های راه متوقف شد و تا امروز هم خبری از آن نشده است.»

سال‌هاست که از نظر بسیاری از کارشناسان، کم‌کاری صداوسیما و هنرمندان در ساخت آثاری دینی و تاریخی و به‌خصوص ساخت آثاری درباره امام صادق(ع) به مرحله عجیبی رسیده که البته دلایل بسیاری از جمله کمبود بودجه و فضای باز مناسب کار کردن می‌تواند داشته باشد و این در حالی است که هر بار که چنین سریال‌هایی روی آنتن آمده‌اند، توجه طیف وسیعی از مخاطبان را به خود و البته به جعبه جادو جلب کرده و به نوعی توانسته‌اند مخاطب را با آنتن تلویزیون آشتی دهند. نکته جالب در این میان، این است که جای خالی آثاری جان‌دار با محتوا چنان در تلویزیون با گوشت و خون احساس می‌شود که می‌بینیم هر بار آثاری مانند «امام علی(ع)»، «مختارنامه»، «یوسف پیامبر»، «اصحاب کهف»، «امام رضا»، «تنهاترین سردار»، «مریم مقدس»، «سربداران»، «میرزا کوچک‌خان» و حتی «صاحب‌الدین» در تکرارهای چندین و چند باره‌شان روی آنتن رفته‌اند، با استقبال عجیب‌وغریبی از سوی مخاطبان مواجه شده‌اند که خودگواهی است بر تاثیرگذاری سریال‌های حوزه دین و تاریخ در تلویزیون.

اما در شرایطی که تردیدی در محبوبیت و جذابیت این نوع سریال‌ها نیست و حتی سریال‌های مذهبی همواره باعث شده‌اند بسیاری به مطالعه تاریخ اسلام علاقه‌مند شوند، ولی با این حال، تلویزیون غیر از پیگیری تولید «سلمان» و «موسی(ع)» گام ملموس چندانی در سال‌های اخیر در این زمینه برنداشته است. چرا؟

یک مثال آموزنده

مدت‌هاست که کارشناسان مذهبی از ضرورت تولید سریالی درباره امام

داوود میرباقری درباره سریال جدیدش:

امیدواریم «سلمان فارسی» سال ۱۴۰۵ آماده شود

این شخصیت تاریخی از بدو تولد تا زمان مرگ و به ویژه مقطع مشرف‌شدن او به دین اسلام و همراهی‌اش با پیامبر(ص) مورد توجه قرار گرفته است. شخصیتی که سه دین بزرگ زرتشت، مسیحیت و درکنار آن یهودیت و در پایان اسلام را تحلیل می‌کند. سریال «سلمان فارسی» به نویسندگی و کارگردانی داوود میرباقری و تهیه‌کنندگی حسین طاهری زندگی و زمانه این یار ایرانی پیامبر(ص) را در سه فصل ایران ساسانی، بیزانس و حجاز صدر اسلام به نمایش می‌گذارد. حضور ۵۰۰ بازیگر حرفه‌ای در کنار هزاران بازیگر نقش‌های فرعی و زمینه‌ای، دوخت ۱۱۰۰ هزار دست لباس تاریخی، طراحی و اجرای صدها هزار قطعه‌شی تاریخی و ساخت ده‌ها دکور شامل شهرها، کاخ‌ها، معبد‌ها، کلیساها، پادگان‌ها و ده‌ها معبر، دهکده و غیره در سه فصل مجزای فرهنگی در وسعتی افزون‌بر ۵۰۰ هکتار ثمره تلاش ۶ ساله مجموعه «سلمان فارسی» است که فیلمبرداری‌اش از اواخر آذر ۱۳۹۸ آغاز شده و داوود میرباقری وعده داده که در صورت تداوم حمایت‌ها این سریال ۶۰ قسمتی را بتواند در سال ۱۴۰۵ به‌پخش برساند. داریوش فرهنگ، فرهاد اصلانی، محمدرضا هدایت، چنگیز جلیلووند، علی دهکردی، رامونا شاه، احترام برومند، مهدی فقیه، شکرخدا گودرزی، علیرضا مهران و سیامک اطلسی بخشی از بازیگران «سلمان فارسی» هستند.

و مصالحي را که لازم داشتم فراهم می‌شد. بخشی از شخصیت‌ها تخیل من و بخشی از شخصیت‌ها واقعیات تاریخی هستند. این‌دو در سریال باهم ادغام و ترکیب می‌شود. با این حال، جوهره حرکت سلمان باید محفوظ می‌ماند و حوادث مهم تاریخی هم حفظ می‌شد. این‌دو نقطه‌اوج را باید باهم ترکیب می‌کردیم که حلقه ارتباطی‌اش تخیلات بود. وقتی به سریال‌های من نگاه می‌کنید می‌بینید شخصیت‌تماتیک، همانی است که در تاریخ گفته شده و حوادث مهم تاریخی همان است. درکنار این‌دو، قصه خود را تعریف می‌کنم.»

کارگردان سریال‌های مختارنامه و امام علی(ع) با تأکید بر اینکه «۲۰ سال است درگیر نوشتن این سریال هستم»، گفت: «سلمان یکجورهایی به لحاظ مفهومی بررسی تاریخ ادیان است. سلمان در مسیر حرکتش به لحاظ شخصیتی در مقاطعی شبیه به یکی از پیامبران اولوالعزم می‌شود. جاهایی سلمان شبیه به موسی، عیسی، یوسف و ابراهیم است. همین الان هم دارم فیلمنامه را می‌نویسم و کامل می‌کنم. از روز اول با خودم قرار گذاشتم در طول کار یک بار دیگر فیلمنامه را بنویسم و بر اساس نگاهی که این روزها دارم، شخصیت‌هایی کم و زیاد می‌شوند. لازم بود که این جغرافیای وسیع دقیقاً مورد بررسی قرارگیرد.»

گفتنی است که در سریال «سلمان فارسی» زندگی

برازدید پیمان جلیلی، رئیس سازمان صداوسیما و محسن برمهانی، معاون سیما از پشت صحنه سریال «سلمان فارسی» که با حضور مهدی نقویان، رئیس سیمافیلیم و جمعی از مدیران ستادی معاونت سیما صورت گرفت، بعد از فیلمبرداری یکی از سکانس‌ها و به دنبال آن هم صحبت‌های رئیس صداوسیما مبنی بر اینکه «ما در سازمان صداوسیما تمام هم و غم و تلاش‌مان این است که نیازهای این مجموعه فاخر و تاریخی و جریان‌ساز را تامین کنیم»، داود میرباقری، کارگردان سریال «سلمان فارسی»، از تلاش سازندگان این سریال برای پخش آن در سال ۱۴۰۵ خبر داد. میرباقری در این دیدار ضمن اشاره به اینکه «این روزها کار را با جدیت ادامه می‌دهیم»، گفت که «کار فیلمبرداری این سریال طبق برنامه پیش می‌رود، تدوین هم در حال انجام است و به‌عبارتی ما تمام تلاش‌مان را می‌کنیم تا بتوانیم سریال را تا سال ۱۴۰۵ به‌پخش برسانیم.»

داود میرباقری درباره دلیل جذابیت شخصیت و سریال «سلمان فارسی» گفته که «یکی از جذابیت‌های شخصیت سلمان فارسی این بود که اطلاعات درباره‌اش کم بود. آنچه هست به افسانه شبیه است. من می‌توانستم در یک محدوده بسیار خاکشکی شده در تاریخ تخیل کنم. کافی بود برای این قصه یک نقطه شروع و پایان در نظر بگیرم. خودبه‌خود خیلی از مواد

خبر اول

بزرگان فرهنگ و هنر در ضیافت «مست عشق»

روز گذشته بزرگان فرهنگ و ادب و هنر در موزه سینما گردهم آمده و به تماشای فیلم سینمایی «مست عشق» آخرین ساخته سینمایی حسن فتحی نشستند که بر اساس برداشتی آزاد از حکایت شمس و مولانا ساخته شده است. به گزارش «شهروند»، در این نشست که با حضور بزرگانی چون دکتر محمدعلی موحد، دکتر کریم‌زمانی، دکتر جلال‌الدین کزازی، دکتر زاله آموزگار، پروفسور ارفعی، لوریس چکنواریان، کریم‌زمانی، محمدحیدری، عین‌الدین صادق‌زاده، دکتر موسی غنی‌نژاد، دکتر عبدالحمود رضوانی دهقانی، سیداحمد محیط طباطبایی، یونس شکرخواه و شماری دیگر از چهره‌های فرهنگ و رسانه در سالن سینماتوگراف موزه سینما برگزار شد، فیلم «مست عشق» با استقبال جمعی مواجه شد. میرجلال‌الدین کزازی در این زمینه با همان ادبیات همیشگی خودش به ایسنا گفته که فیلم «مست عشق» از اندک فیلم‌هایی است که از دیدنش شادمان و خشنود بوده است. این استاد زبان و ادبیات فارسی و شاهنامه‌پژوه درباره این فیلم گفته که «از نگاهی فراخ و فراگیر، دید و داوری من درباره این توژینه داستانی این است که دست‌انکاران و پدیدآورندگان آن در کار هنری که می‌خواسته‌اند کرد، کامدار بوده‌اند. توانسته‌اند به آن آماج‌ها و آرمان‌هایی که در سر می‌پرورده‌اند، دست بیاورند. از این دید، این فیلم یکی از اندک فیلم‌هایی است که من از دیدن آن، از آغاز تا انجام فیلم، شادمان و خشنود بودم.»

رسانه

جایزه آزادی مطبوعات یونسکو برای خبرنگاران فلسطینی

جایزه سالانه آزادی مطبوعات یونسکو به خبرنگاران فلسطینی اهدا شد. به گزارش ایسنا، یونسکو نهاد فرهنگی سازمان ملل متحد، جایزه آزادی مطبوعات خود را به همه روزنامه‌نگاران فلسطینی که جنگ غزه را پوشش می‌دهند، اعطا کرد. خبرنگاری الجزیره در این مورد از قول مدیرکل یونسکو نوشت که «این جایزه ادای احترام به شجاعت خبرنگارانی است که با شرایط سخت و خطرناک روبه‌رو هستند.» به گفته کمیته حفاظت از روزنامه‌نگاران و فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران، بیش از ۱۰۰ خبرنگار و اهالی رسانه که اکثریت آنها فلسطینی هستند، در هفت ماه جنگ غزه جان خود را از دست داده‌اند. دفتر رسانه‌های دولتی غزه تعداد این افراد را بیش از ۱۴۰ نفر اعلام کرده است.

نمایش خانگی

نظارت سازمان سینمایی بر فیلم‌های خارجی پلتفرم‌ها

با دستور رئیس سازمان سینمایی کشور، تمام آثار سینمایی خارجی که در پلتفرم‌های مختلف عرضه می‌شوند، باید تاییدیه سازمان سینمایی را جهت نمایش از این سکو‌ها اخذ کنند. به گزارش ایسنا، محمد خزاعی در نامه‌ای خطاب به معاونت ارزشیابی و نظارت سازمان سینمایی با اشاره به حضور پررنگ آثار سینمایی خارجی در سکوهای نمایش فیلم کشور نوشت: «با استناد به ابلاغیه وزیر محترم ارشاد درخصوص ایجاد سازوکار راه‌اندازی بخش نظارت و صدور تاییدیه محتوایی فیلم‌های خارجی متقاضی نشر بر سکوهای نمایش فیلم، از این پس عرضه این آثار منوط به اخذ تاییدیه نمایش از سازمان سینمایی است.» خزاعی همچنین تدوین ضوابط ناظر بر فیلم‌های خارجی متقاضی نشر بر بسترهای نمایش فیلم و نیز برگزاری جلسات مختلف با بخش‌های مربوطه را خواستار شده است.

سینمای جهان

نخل طلای جشنواره کن برای مریل استریپ

مریل استریپ در مراسم افتتاحیه هفتادوهمین جشنواره فیلم کن با دریافت نخل طلای افتخاری جشنواره مورد تجلیل قرار خواهد گرفت. به گزارش خبرنگاری مهر، جشنواره فیلم کن اعلام کرد که مریل استریپ جایزه نخل طلای افتخاری هفتادوهمین جشنواره فیلم کن را دریافت خواهد کرد. استریپ این جایزه را در مراسم افتتاحیه جشنواره دریافت خواهد کرد. پیشتر اعلام شده بود جورج لوکاس جایزه نخل طلای افتخاری را در مراسم اختتامیه دریافت خواهد کرد. این نخستین باری خواهد بود که مریل استریپ ۷۴ ساله پس از دریافت جایزه بهترین بازیگر زن سال ۱۹۸۹ برای بازی در فیلم «فریادی در تاریکی» به کارگردانی فرد شپسیسی برای دریافت جایزه به‌کن باز می‌گردد. این بازیگر در بیانیه‌ای، کسب جایزه در کن را بالاترین دستاورد در هنر فیلمسازی خواند و گفت که «ایستادن در سایه کسانی که قبلاً مورد تجلیل قرار گرفته‌اند، به‌همان اندازه هیجان‌انگیز است.»

وداع

بدرود با استاد ملودی‌های جاودانه موسیقی کرمانج

مدیرکل دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درگذشت استاد عیسی قلی‌پور از خوانندگان و نوازندگان پیشگام موسیقی بخشی‌های کرمانج خراسان را تسلیت گفت. به گزارش ایرنا، امیرحسین سمیعی، مدیرکل دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با انتشار متنی ضایعه درگذشت استاد عیسی قلی‌پور از هنرمندان پیشگام موسیقی بخشی کرمانج منطقه خراسان را اعلام کرد و گفت که موسیق خراسان به عنوان یکی از گنجینه‌های کم‌نظیر و ناب در میان گونه‌های ارزشمند موسیقی اقوام ایران یکی از دردانه‌های ناب خود را از دست داده است که یکی از مهم‌ترین و موثرترین هنرمندان و استادان این عرصه چه در حوزه «موسیقی آوازی» و چه در حوزه «موسیقی سازی» بود و آثار مهم و جاودانه‌ای را با نوای آسمانی و زخمه‌های منحصربه‌فرد نوازندگی دوتاراش پیش‌روی شنوندگان قرار داده بود.

«آگهی ابلاغ اتهام»

آقای مسعود توحیدی به شماره کارمندی ۵۷۵۹۶۳ فرزند عباسعلی

پرونده نامبرده بالا به اتهام ارتکاب غیبت متوالی در این هیأت مطرح گردیده است. لذا به علت عدم دسترسی و به تجویز ماده ۷۳ قانون آیین دادرسی مدنی مراتب در یک نوبت منتشر می‌شود تا ظرف مدت یکماه از تاریخ نشر آگهی در یکی از روزهای اداری به محل امور اداری ذی‌ربط یا این هیأت واقع در تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیخ بهائی شمالی، ضلع جنوب غربی میدان شیخ بهائی، پلاک ۱۱۴، طبقه چهارم شرقی، هیأت پنجم بدوی وزارت نفت مراجعه نمایند.

هیأت پنجم بدوی رسیدگی به تخلفات اداری
شناسه آگهی: ۱۷۰۶۱۶۴

کارمندان وزارت نفت